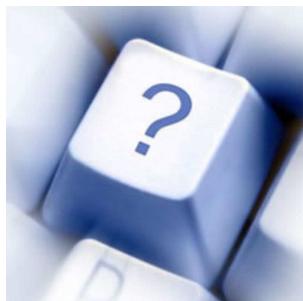

Migrantų mokymas valstybinės kalbos Europos šalyse

0. Mokymosi vadovo pristatymas

Šis mokymosi vadovas, parengtas Socialinių mokslų kolegijos (Lietuva) skirtas naudoti suaugusiųjų lietuvių kalbos L2 lygmeniu mokymo kursuose. Šis vadovas buvo sukurtas įgyvendinant projektą L-Pack, kurio pagrindinis koordinatorius yra ASEV (Agenzia per lo Sviluppo Empolese Valdelsa, Italija). Projektą finansuoja Europos Komisija.

Jis skirtas asmenims, kurie nori savarankiškai mokytis kalbos.

Projekto partneriai, atstovaujami trijų universitetų ir keturių suaugusiųjų mokymo organizacijų Europoje konsorciūmo, parengė dar penkis analogiškus kursus, siekdami padėti mokytis italų, vokiečių, ispanų, šiuolaikinės graikų bei čekų kalbų (informaciją rasite projekto tinklalapyje www.l-pack.eu).

0.1 Kam skirtas šis kursas

Šis kursas yra nemokamas ir jis skirtas migrantams, gyvenantiems Lietuvoje, bei tiems, kurie norėtų gyventi Lietuvoje. Kursas skirtas asmenims, kurie moka lietuvių kalbą A2 lygmeniu (Pradedantis vartotojas) remiantis *Bendraisiais Europos kalbų mokymosi, mokymo ir vertinimo metmenimis*.

0.2 Kurso tikslai

Keturi pagrindiniai šio kurso tikslai:

- Supratimas ir bendravimas kasdienėse situacijose;
- Atitinkamo modulio temos žodyno žinios;
- Svarbių gramatikos struktūrų supratimas ir naudojimas;
- Pagrindinės Lietuvos kultūros ir visuomenės žinios.

0.3 Kurso ištekliai, metodinė medžiaga

Kursas remiasi trimis skirtingais ištekliais: *vaizdine medžiaga, garso medžiaga ir rašytiniu tekstu*; visi šie ištekliai laisvai prieinami projekto tinklalapyje. Lentelėje nurodoma, kur galima surasti skirtingus kurso komponentus:

Ištekliai	Interneto svetainės	Aprašymas
<u>Vaizdo įrašai</u>	YouTube www.l-pack.eu	Pateikiamos trumpos kasdienio gyvenimo scenos.
<u>Garso medžiaga</u>	www.l-pack.eu	Analogiška medžiaga vaizdo įrašams, tačiau pateikiama be regimosios dalies.
<u>Rašytiniai tekstai</u>	Wikibooks	Rašytinė dalis, kurią galima parsisiųsti, atsispausdinti ar

Migrantų mokymas valstybinės kalbos Europos šalyse

	www.l-pack.eu	skaityti kompiuterio ekrane. Tai: <ul style="list-style-type: none">▪ savarankiško mokymosi vadovas studentams (lietuviškai/angliškai),▪ vadovas mokytojams ir tutoriams (lietuviškai/angliškai),▪ dialogų ir besimokančiųjų veiklos transkripcijos (tik lietuviškai).
--	--	--

NB: Patariame naudotis sparčiuoju interneto ryšiu, ypač vaizdo įrašams žiūrėti ir naudoti. Jei neturite galimybės naudotis greitu interneto ryšiu arba neturite galimybės nuolatos naudotis kompiuteriu, galite atsisiųsti garso įrašus į MP3 grotuvą arba įsirašyti juos į skaitmeninę laikmeną, kad galėtumėte klausytis neprisijungę prie interneto.

1.0 Kurso turinys

Kursas suskirstytas į 12 bendravimo sričių, susijusių su kasdienėmis situacijomis, su kuriomis susiduria ilgalaikiai lankytojai bei imigrantai.

1. Bendravimas ir bendravimo priemonės
2. Visuomeninis gyvenimas ir šeima
3. Darbo paieška
4. Darbo aplinka ir situacijos
5. Sveikata
6. Būstas
7. Valdžios institucijos
8. Apsipirkimas
9. Mokykla
10. Savarankiškas mokymasis
11. Kelionės
12. Laisvalaikis

Kiekvieną iš šių dvylikos sričių sudaro 5 vaizdo įrašai, iš viso 12 modulių, 60 vaizdo įrašų. Sukurti vaizdo įrašai yra paremti dialogais, kuriuose dalyvauja 2-3 kalbėtojai. Pirmenybė buvo teikiama abipusiam bendravimui bei bendravimui telefonu, nes projekto partneriai mano, kad su šiomis situacijomis migrantai susiduria dažniausiai. Jūs turite galimybę peržiūrėti vaizdo įrašus, perklausyti vaizdo įrašų dialogus bei perskaityti jų transkripcijas. Drauge su dialogų tekstais rasite ir kitų užduočių. Atkreipkite dėmesį, kiekviena situacija pavadinta „moduliu“ (toks pavadinimas vartojamas ir tolimesniame tekste). Aprašytus modulius bei užduotis rasite www.l-pack.eu bei kitose interneto svetainėse (žiūrėkite informaciją šio vadovo 0.3 skiltyje). Vaizdo įrašai skelbiami YouTube. Jei pageidaujate, tekstinę kiekvieno modulio medžiagą galite atsispausdinti arba dirbti su ja kompiuteryje.

1.1 Kurso turinys

Žemiau pateiktas kurso turinys, kuris leis Jums pasirinkti labiausiai dominantį modulį.

Migrantų mokymas valstybinės kalbos Europos šalyse

Modulis	Gramatika	Tikslas
1. Bendravimas ir bendravimo priemonės	Skaitvardžių linksniavimas. Tariamąsios nuosakos formos.	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Pokalbiai apie orą. ◆ Laisvalaikio ar atostogų planavimas. ◆ Kvietimas/prašymas ką nors nuveikti kartu.
2. Visuomeninis gyvenimas ir šeima	Būdvardžių linksniavimas. Nelyginamojo, aukštesniojo ir aukščiausiojo laipsnio būdvardžių vartojimas.	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Pokalbio pradžia ir pabaiga (neformalus bendravimas) ◆ Užuojautos ir prielankumo išreiškimas.
3. Darbo paieška	Veiksmažodžio esamojo ir būtojo kartinio laiko formos.	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Darbo interviu. ◆ Pageidavimų išsakymas. ◆ Prisistatymas. ◆ Susitikimo atšaukimas.
4. Darbo aplinka ir situacijos	Veiksmažodžio asmenavimas.	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Informacijos apie darbą ir kursus suteikimas. ◆ Formalus ir neformalus bendravimas. ◆ Informacijos telefonu suteikimas.
5. Sveikata	Prieveiksmis. Prieveiksmių vartojimas. Prieveiksmių laipsniai.	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Informacijos apie vaistus ir kitus medicininius gaminius suteikimas. ◆ Informacijos apie vaistų vartojimą suteikimas. ◆ Savijautos apibūdinimas.
6. Būstas	Būdvardžių linksniavimas.	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Darbo interviu. ◆ Pageidavimų išsakymas. ◆ Prisistatymas. ◆ Susitikimo atšaukimas.
7. Valdžios institucijos	Daiktavardžių linksniavimas.	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Pagalbos prašymas. ◆ Gebėjimas paklausti. ◆ Gebėjimas bendrauti formaliąja kalba. ◆ Formali padėka už suteiktą informaciją.
8. Apsipirkimas	Daiktavardžių linksniavimas. Skaitvardžių linksniavimas. Dalies kilmininko vartojimas.	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Skundai parduotuvėje. ◆ Prašymas pakeisti ar grąžinti daiktus.
9. Mokykla	Įvardžių linksniavimas. Asmeninių, sangražinio, savybinių, padalomųjų, pažymimųjų įvardžių linksniavimas ir vartojimas.	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Problemos atskleidimas. ◆ Pasiūlymų teikimas ir priėmimas (formalus ir neformalus)
10. Savarankiškas mokymasis	Prielinksnių vartojimas.	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Informacijos prašymas (formalus bendravimas).

Migrantų mokymas valstybinės kalbos Europos šalyse

		<ul style="list-style-type: none"> ◆ Pokalbiai apie mokslą, mokymąsi ir kursus (formalus ir neformalus bendravimas).
11. Kelionės	Veikiamieji ir neveikiamieji dalyviai. Dalyvių linksniavimas. Dalyvių vartojimas.	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Patarimų, siekiant rasti sprendimą, davimas. ◆ Kito pakvietimas ką nors nuveikti kartu.
12. Laisvalaikis	Priesaginių veiksmažodžių asmenavimas.	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Nuomonės apie kiną, televiziją išsakymas. ◆ Sutikimas.

1.2 Modulių sudėtis

Moduliai sudaryti iš penkių dialogų, tačiau kiekvienas iš šių dialogų gali būti naudojamas kaip savarankiška darbo dalis, nes kiekvieną dialogą sudaro savarankiškos suvokimo užduotys ir kalbos pratimai. Žemiau pateikta tipinė modulio schemos struktūra, būdinga kiekvienai rašytinei kurso daliai.

- Modulio ir jo turinio pristatymas
- Teksto dialogas 1 (1 dalis)
 - Suvokimo klausymosi užduotis 1
 - Suvokimo klausymosi užduotis 2
 - Tarimo užduotys
- Teksto dialogas 2 (2 dalis)
 - Suvokimo klausymosi užduotis
 - Žodyno pratimai
- Teksto dialogas 3 (3 dalis)
 - Suvokimo klausymosi užduotis
 - Funkcinė užduotis
- Teksto dialogas 4 (4 dalis)
 - Suvokimo klausymosi užduotis
 - Gramatinė užduotis
- Teksto dialogas 5 (5 dalis)
 - Suvokimo klausymosi užduotis
 - Kartojimo užduotis
 - Gramatikos informacijos lentelė
- Informacija apie šalį
 - Suvokimo skaitymo užduotis
- Svarbiausių žodžių sąrašas
- Nuorodos į interaktyvius žodynus
- Užduočių atsakymai

2.0 Kaip naudotis kursu savarankiškam mokymuisi

Jei kursu naudositės savarankiškai, galite pasirinkti Jums labiausiai patinkantį modulį. Nebūtina laikytis specialios tvarkos (pradėti nuo pirmo, antro, trečio ir t.t.), kadangi kiekvienas modulis yra savarankiškas ir nepriklauso nuo buvusių modulių. Tačiau, jei neturite pasirinkęs Jus dominančio modulio, galite pradėti nuo pirmojo ir mokyti nurodyta tvarka.

Migrantų mokymas valstybinės kalbos Europos šalyse

Siūlome mokytis šitaip.

a. Dialogų supratimas

1. Parsisiųskite modulį su užduotimis.
2. Perskaitykite modulio pristatymą ir turinį.
3. Prisijunkite prie YouTube arba www.l-pack.eu ir peržiūrėkite/išklausykite dialogus. Tekstinių dialogų pradžioje rasite nuorodas į vaizdo ir garso medžiagą. Pavyzdžiui, jei rasite šias nuorodas:

Dialogas 1 – peržiūrėkite vaizdo medžiagą YouTube/išklausykite garso įrašo www.l-pack.eu (modulis 06.1)

Tai reiškia, kad norėdami peržiūrėti Dialogo Nr. 1 modulį Nr. 6 turite prisijungti prie YouTube ir susirasti vaizdo medžiagą, pavadintą *modulis 06.1*. Analogiškai reikėtų ieškoti garso medžiagos: norėdami išklausti Dialogo Nr. 1 modulį Nr. 6 turite prisijungti prie www.l-pack.eu bei susirasti garso dokumentą *modulis 06.1*.

Tačiau, jei rasite šias nuorodas:

Tarimo pratimai. Išklauskite garso įrašo www.l-pack.eu (modulis 06 - tarimas).

Tai reiškia, kad norėdami atlikti tarimo užduotį, pateiktą 6 modulyje, turite prisijungti prie www.l-pack.eu ir susirasti garso dokumentą tarimo užduočiai pavadinimu *Modulis 06 - tarimas*.

4. Pirmiausia pabandykite peržiūrėti/išklausti dialogą, neskaitykite transkripcijų.
5. Žiūrėkite/klausykite dialogų, nesijaudinkite, jei pirmą kartą ne viską suprasite, turite bandyti daugiau nei vieną kartą.
6. Perskaitytą suvokimo užduotį, transkripcijų pabaigoje dar kartą peržiūrėkite/išklausykite dialogą ir pabandykite atsakyti į suvokimo užduoties klausimus.
7. Jei sunkiai sekasi suprasti dialogą, galite perskaityti jo transkripciją. Tačiau, jei atrodo, kad pakankamai supratote dialogą, galite jį peržiūrėti/išklausti trečią kartą ir patikrinti suvokimo užduoties atsakymus.
8. Jei dar neperskaitėte dialogo transkripcijos, padarykite tai dabar ir patikrinkite suvokimo užduoties atsakymus.
9. Galiausiai, patikrinkite savo atsakymus su atsakymais, pateiktais modulio pabaigoje.
10. Kai manysite, kad pakankamai supratote dialogą, galite perskaityti transkripciją ir tuo pačiu metu žiūrėti/klaustyti dialogo. Pasistenkite sutelkti dėmesį į garsų tarimą bei sakinių intonaciją.
11. Gali būti naudinga dialogą perskaityti garsiai.

b. Kalbinės užduotys

Modulyje, kiekvienos suvokimo užduoties pabaigoje, pateikti kalbos pratimai.

Migrantų mokymas valstybinės kalbos Europos šalyse

1. **Tarimo užduotys.** Po pirmojo dialogo rasite užduočių, skirtas geresniam tarimui išmokti. Jums reikės išklausti kai kurių žodžių ir pabandyti nustatyti kai kuriuos garsus ir juos atkartoti. Savo atsakymus galite patikrinti modulio pabaigoje pateiktuose atsakymuose.
2. **Žodyno užduotys.** Po antrojo dialogo rasite užduočių, susijusias su modulio situacijai (darbas, sveikata, būstas ir pan.) būdingais žodžiais. Savo atsakymus patikrinkite su atsakymais, pateiktais modulio pabaigoje.
3. **Funkcinės užduotys.** Po trečiojo dialogo rasite užduočių, kurios padės Jums paprašyti ar suprasti kaip kai kuriuos dalykus reikėtų daryti lietuviškai (pvz., *kaip prisistatyti formaliai, kaip pasiteirauti informacijos* ir pan.). Savo atsakymus patikrinkite su atsakymais pateiktais modulio pabaigoje.
4. **Gramatinės užduotys.** Po ketvirtojo dialogo rasite užduočių apie svarbiausias gramatikos struktūras. Norime priminti, kad dialogo Nr. 5 pabaigoje rasite gramatikos lentelę, kurioje pateikiamas glaustas atitinkamo modulio temos gramatikos aprašymas. Todėl, jei pageidaujate, perskaitykite gramatikos lentelę prieš atlikdami užduotį. Savo atsakymus patikrinkite su atsakymais pateiktais modulio pabaigoje.
5. **Kartojimo užduotys.** Po penktojo dialogo rasite užduočių, kurios padės praktiškai išbandyti dialogų turinį. Šiose užduotyse galimas daugiau nei vienas sprendimo būdas. Todėl net jei Jūsų atsakymas skiriasi nuo atsakymų pateiktų modulio pabaigoje, tai nebūtinai reiškia, kad esate neteisingi. Todėl patariame parodyti savo atsakymą asmeniui, kuriam lietuvių kalba yra gimtoji.
6. **Informacinis tekstas.** Kiekvieno modulio pabaigoje rasite rašytinį tekstą pavadinimu *Lietuvoje*. Šie tekstai skirti supažindinti su kiekvienos modulio temos kultūrine informacija. Galite perskaityti ir atsakyti į suvokimo užduoties klausimus. Savo atsakymus patikrinkite su atsakymais pateiktais modulio pabaigoje.

c. Svarbiausių žodžių ir nuorodų sąrašas

Šiame skyriuje pateikiamas svarbiausių kiekvieno modulio žodžių sąrašas. Šie žodžiai jau buvo naudoti kalbinėse užduotyse, bet, jei manote, kad Jums reikia išsamesnio paaiškinimo, galite prisijungti prie kitų interaktyvių žodynų, kuriuos rasite pagal nuorodas, pateiktas puslapio pabaigoje.

d. Užduočių atsakymai

Paskutiniame skyriuje Jūs rasite visus suvokimo ir kalbos pratimų atsakymus.

e. Atsiliepimai

Jei turite klausimų ar pastebėjimų, juos galite palikti internetinėje svetainėje www.l-pack.eu.

Migrantų mokymas valstybinės kalbos Europos šalyse

3.0 Patarimai

- Nenusivilkite ir nenustokite mokytis, jei Jums sunku suprasti dialogus, svarbiausia nesustoti ir tęsti mokymąsi. Todėl stebėkite/klausykitės dialogų tiek kartų, kiek Jums reikės. Prisiminkite, kad suvokimo užduotys sukurtos tam, kad padėtų geriau suprasti tekstą. Taip pat prisiminkite, kad ypač pačioje pradžioje nebūtina suprasti kiekvieno žodžio, svarbiau suvokti bendrą dialogų prasmę, reikšmę ir turinį.
- Naudinga tam tikrų paaiškinimų paprašyti vietinių gyventojų. Jums nebūtinai reikalingas mokytojas arba tutorius, tam gali pakakti ir paprasto lietuvių, kurį pažįstate!
- Internetu prieinama daug šaltinių, skirtų mokytis kalbos be žodynų, vertėjų, kuriuos rasite pagal mūsų pateiktas nuorodas, Jūs taip pat galite rasti daugybę interneto svetainių su paaiškinimais, vaizdo medžiaga ir dialogais. Jei turite interneto ryšį, nepraleiskite galimybės pasinaudoti šiuo šaltiniu.

*"Šis projektas finansuojamas remiant Europos Komisijai.
Šis leidinys [pranešimas] atspindi tik autoriaus požiūrį, todėl Komisija negali būti laikoma atsakinga už bet kokį jame pateikiamos informacijos naudojimą."*